

PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA:

SMRŤ V PRIAMOM PRENOSE

Téma:	Zameranie:
fakty a mýty o samovraždách, psychická záťaž a zvládacie stratégie, mediálny obraz psychických porúch a sociálne siete, potreba, hanba, vina, prosociálne správanie, pracovná angažovanosť	Psychologická disciplína: Psychológia osobnosti Odporúčaný odbor štúdia: bezpečnostné vedy, lekárstvo a ošetrovateľstvo, mediálne a komunikačné štúdiá, teológia

- 1 V sobotu, krátko po deviatej hodine rannej, prijalo Operačné stredisko Krajského riaditeľstva
2 Hasičského a záchranného zboru (HaZZ) v Banskej Bystrici hlásenie o suicidálnom pokuse.
3 Situáciu opísala ako „neštandardné správanie muža v okne“ žena bývajúca v náprotivnom
4 paneláku, ktorá ihneď volala na tiesňovú linku. Do terénu vyrazila polícia, rýchla zdravotná
5 pomoc a posádka HaZZ s potrebnou hasičskou technikou. Na nahlásené miesto udalosti,
6 najväčšie banskobystrické sídlisko, dorazili jednotlivé zložky integrovaného záchranného
7 systému do pätnásť minút. Dostupnosť na miesto udalosti bola sťažená veľkým množstvom
8 parkujúcich áut a stavebným materiálom rozmiestneným v okolí panelového domu,
9 v ktorom prebieha rekonštrukcia strechy. Policajné zložky zabezpečili bezprostredné okolie,
10 ktoré sa začalo plniť obyvateľmi sídliska a médiami.
- 11 Spomocou susedov bola potvrdená identita muža, ktorý v panelovom dome býval
12 v rodičovskom byte. Šlo o 35-ročného Rudolfa M., ktorého susedia opísali ako tichého,
13 nekonfliktného a skôr utiahnutého človeka, ktorý žije v byte so svojou priateľkou. Muž
14 po príchode zásahových zložiek sedel v okne na siedmom poschodí. Neskôr bolo možné
15 pozorovať balansovanie na okraji okna a podľa pozorovaní svedkov sa zdalo, akoby sa muž
16 s niekým rozprával. Atmosféra bola napätá, ľudia si muža fotili a adresovali mu negatívne
17 poznámky. Na sociálnych sieťach pribúdali prvé články s fotografiami a pod nimi komentáre.

SKOČÍ? Myslí muž svoj pokus o samovraždu vážne?

Katka: Zrejme je zúfalý. Toto je asi volanie o pomoc. Snáď mu pomôžu.

Adrián: Nechápem, na čo sa tam tí hasiči vôbec snažia! Snáď nebudú naťahovať nejakú sieť či čo. Ak sa chce zabiť, tak sa zabije, na čo mu dávate šancu?

Zuzka: To je jasné, nie? Keby sa chcel zabiť, tak skočí pod vlak a netrčí v okne, kde ho niekto uvidí a privolá mu pomoc.

Darinka: Je veľmi smutné, keď človek už nevidí žiadne východisko a rozhodne sa pre samovraždu. Takýto človek potrebuje pomoc, nie kritiku a odsúdenie. A najmenej od ľudí, ktorí nepoznajú jeho život, starosti a problémy. Dúfam, že sa to dobre skončí. Držme mu palce.

18 Po hodine prebehol pokus nadviazať s mužom kontakt cez okno susedného bytu. Odmietal
19 však komunikovať a nespolupracoval. O 11:00 sa spustil intenzívny dážď. Na miesto dorazila
20 sestra muža, ktorú kontaktovala polícia, a ktorá už o udalosti vedela zo sociálnych sietí.
21 Na fotografiách, ktoré sa k nej dostali, identifikovala jednoznačne svojho brata. Vypovedala,
22 že brat je zdravý, nikdy neprejavoval suicidálne sklony, netrpí psychiatrickou diagnózou
23 a trvala na tom, aby ju za bratom pustili alebo ju nechali aspoň sa s ním porozprávať. Celú
24 dobu plakala a triasla sa z chladu a vypätia. Posádkou RZP jej bola poskytnutá prvá pomoc.
25 Trvala však na tom, že chce byť blízko brata. Nakoniec súhlasila, že sa pred dažďom skryje
26 v policajnom aute.

27 Keďže muž aj po niekoľkých hodinách odmietal komunikovať a vyhrážal sa, že ak sa k nemu
28 ktokoľvek z hasičov priblíži, skočí, príslušníci HaZZ čakali v bezpečnej vzdialenosti. Operačný
29 dôstojník vyhodnotil situáciu ako vysokoprofilový incident a na miesto vyslal špecializovaný
30 tím aj pohotovostný policajný útvar, ktorý bol pripravený zasiahnuť na základe
31 vývoja situácie. Počas niekoľkohodinového čakania panovalo v záchrannom tíme niekoľko
32 názorov hodnotiacich situáciu. Či už išlo o zbytočnosť nasadenia takého množstvo ľudí
33 v prípade človeka, ktorý chce tak či tak zomrieť, až po možné ohrozenie vlastnej bezpečnosti,
34 keďže ľudia so suicidálnymi sklonmi trpiaci psychickými ochoreniami sú, podľa niektorých
35 zasahujúcich, nevyspytateľní. Priestoru na diskusie bolo naozaj dosť, keďže po šiestich
36 hodinách od kontaktovania krízovej linky muž ešte stále sedel na okne. Ozývali sa vyjadrenia
37 typu: „Nech už skočí a môžeme ísť domov!“

38 K zmene situácie došlo náhle. Muž v okne sa postavil, díval sa pred seba do prázdna a zdalo
39 sa, akoby niečo hovoril. Potom sa vrhol dole. Bolo počuť prudký náraz, keď jeho telo dopadlo
40 na chodník, na ktorom bol všade navôkol rozložený stavebný materiál. V okolí zneli výkriky
41 ľudí, ktorí situáciu pozorovali. Zhodnotenie zdravotného stavu prinieslo konštatovanie, že
42 muž má zranenia nezlučiteľné so životom. Resuscitácia nebola začatá zo zákonných
43 dôvodov. Policajné zložky okolie uzavreli a miesto dokumentovali. Z forezných dôvodov
44 telo zotrvalo na mieste ešte dve hodiny, takže polícia mala stále veľa práce s odháňaním
45 zvedavých ľudí.

46 Médiá priniesli svedectvá očitých svedkov, mnoho fotografického materiálu, ako aj teórií
47 o vhodnosti či nevhodnosti zvolených postupov zásahu. Prípacom žili niekoľko dní aj sociálne
48 siete. Po pár dňoch však miesto po živote a smrti Rudolfa M. na sieťach nahradila správa
49 o utajenej svadbe známej herečky.

1 **Nada (40) rozpráva o strate mladšieho brata, ktorý spáchal samovraždu**

2 *Brat bol vždy iný. Od ostatných detí sa líšil, no mal úzky okruh ľudí so spoločnými záujmami.*
3 *Uprednostňoval síce mačky a hudbu pred ľuďmi, ale mal priateľku a zdalo sa, že je šťastný. Bol*
4 *to nielen brat, ale aj blízky priateľ. Ešte týždeň pred smrťou sme si vymieňali textové správy*
5 *a plánovali sme spoločný víkend, len čo sa počasie umúdi. To, čo urobil, prišlo*
6 *bez varovania a všetkých nás to zdrvilo. Bol to posledný človek, u ktorého by som to považovala*
7 *za možné, takže keď to prišlo, otriaslo to mojím nazeraním na svet, úplne všetko sa zastavilo.*

8 *Neviem inak, iba plakať a premýšľať, kedy som mohla spoznať v tom, čo hovoril, že nie je ok.*
9 *Som jeho sestra, teda bola som. Mala som prvá zachytiť, že sa niečo deje, mala som to vidieť,*
10 *rozpoznať z toho, ako sa správal, pozeral, z drobných odchýlok v hlase, keď som mu niekedy*
11 *nečakane zavolala. Je tu časť mňa, ktorá cíti vinu. Nie je to zvláštne? Ved' bol vlastne dospelý!*
12 *Ako by som mu zabránila, ak už bol rozhodnutý. Alebo nie? Tak prečo ma to neustále*
13 *prenasleduje? Mama cíti rovnakú vinu. Vždy hovorila, že by rodičia mali zomrieť pred svojimi*
14 *deťmi. Zdá sa, že otec necíti nič z toho, čo my dve. Najskôr plakal, potom bol nahnevaný akoby*
15 *na nejakého vonkajšieho nepriateľa a teraz je... No, snaží sa byť silný pre rodinu, aby sme všetci*
16 *nejako prežili tragédiu.*

17 *Najhoršie sú asi tie otázky od ostatných. Cítiš sa vinná? Dúfam, že sa otec nezrútil a že je mame*
18 *oporou? Akoby aj to vyrovnanie sa so smútkom a stratou záviselo od toho, kým sme a aká je*
19 *naša úloha v spoločnosti. Muži majú byť drsní chlapi, ktorí sú živiteľmi rodiny alebo sa o všetkých*
20 *starajú, my sme zas tie, ktoré majú byť starostlivé, podporujúce a komunikatívne. Aj preto sa*
21 *veľmi hanbím, že som bratovi nepomohla. Že som... jednoducho mám dojem, že sa všetci,*
22 *vrátane mňa samotnej, na mňa pozerajú s hodnotením, aká som mizerná sestra, že sa na mňa*
23 *v ťažkostiach neobrátil.*

Ako citovať tento učebný materiál:

Lemešová, M., Minarovičová, K., Sokolová, L., & Zacharová, Z. (2024). *Smrť v priamom prenose*. In: Dvorská, D., Sokolová, L., Karolčík, Š., Dovičák, M., Griguš, S., & Hrcán, Z.: Učiteľská akadémia UK [webová stránka]. Získané z <https://www.ucitelskaakademia.sk/pripady-a-pribehy/psychologia-x-krat-inak/smrt-v-priamom-prenose>

Prípadové štúdie a zadania sú súčasťou publikácie:

Lemešová, M., Minarovičová, K., Sokolová, L., & Zacharová, Z. (2024). *Psychológia x-krát inak*. Univerzita Komenského v Bratislave. ISBN 978-80-223-5955-9.